

نکات مهم در خصوص واکسناسیون کووید ۱۹ جهت پزشکان معالج و بیماران ام اس

(۱۴۰۰/۱/۴)

بیماران مبتلا به ام اس باید از سلامت و تاثیر واکسن کووید ۱۹ اطمینان خاطر داشته باشند اینکه چه تعدادی از کسانی که واکسن دریافت کرده اند بیماران ام اس هستند مشخص نیست لذا اطلاعاتی که در حال حاضر وجود دارد ناشی از اطلاعاتی است که از بیماران ام اس می باشد که تاکنون واکسینه شده اند و یا حاصل نتیجه مطالعات قبلی در ارتباط با واکسنهای دیگر بیماریها یا از بیماران مبتلا به ام اس می باشد.

بیماران ام اس باید در مقابل کووید ۱۹ واکسینه شوند.

مطالعات علمی ثابت کرده است که واکسن کووید ۱۹ موثر و بدون عارضه جدی است غالب بیماران فرم پیشرونده و فرم عود کننده بیماری ام اس باید واکسن دریافت کنند عوارض ابتلا به بیماری کووید خیلی بیشتر و مهم تر از عوارض کوچک احتمالی تزریق واکسن کووید ۱۹ می باشد بعلاوه افراد نزدیک در ارتباط به بیماران ام اس باید واکسینه شوند.

آن دسته از بیماران ام اس که سن بالاتری دارند و میزان ناتوانی بیشتری دارند بیمارانیکه علاوه بر ام اس از بیماری های دیگری چون فشار خون دیابت و چاقی رنج می برند و بیماری قلبی ریوی دارند و افراد حامله در معرض خطر بیشتری هستند چنانچه مبتلا به بیماری کووید ۱۹ شوند لذا در انجام واکسناسیون ارجحیت دارند.

در مورد واکسن های که دو دوز هستند دریافت کامل هر دو دوز جهت مقاومت حداکثری ضروری است در مورد واکسن های یک دوز مقاومت کامل با همان یک دوز ایجاد خواهد شد در هر دوی این موارد دو هفته زمان لازم است تا بعد از واکسناسیون کامل بدن شما مقاومت لازم را بدست آورد.

اگر فردی قبلا مبتلا به کووید ۱۹ شده باشد نیز باید واکسن دریافت کند مشخص نیست که این افراد تا چه مقدار و چه زمانی ایمنون در مقابل بیماری هستند. دیده شده که بیمارانیکه دچار بیماری کووید ۱۹ شده اند مجددا مبتلا به این ویروس و علائم بیماری شده اند.

واکسن های تاییده شده موجب تشدید یا بدتر شدن بیماری ام اس نمی شود و در سیر بیماری و پیشرفت بیماری تاثیری ندارند. البته تزریق هر واکسن باعث عوارض موقت و کم اهمیت می شوند مانند تب. تب

می تواند علائم بیماری ام اس را موقتا تشدید کند ولی نهایتا بعد از چند روز به حالت قبل از تزریق واکسن بر می گردد یعنی زمانیکه تب قطع گردد اگر بیمار دچار عوارض تزریق واکسن شد باز هم باید تزریق دوم واکسن به منظور اثر محافظت کننده واکسن دریافت شود.

تزریق واکسن همزمان با مصرف داروهای ام اس منعی ندارد.

بیماران تحت درمان با داروهای ام اس (DMT) باید هنگام تزریق واکسن داروهای مصرفی خود را ادامه دهند مگر اینکه توسط پزشک معالج توصیه به قطع یا تاخیر در مصرف دارو شود. باید اضافه کرد که قطع ناگهانی داروهای ام اس ممکن است باعث تشدید ضایعات در MRI و یا احتمال حمله گردد.

بر اساس دانسته ها و یافته های ناشی از واکسن های دیگر و مصرف داروهای MS (DMT) باید اشاره کرد که تزریق واکسن کووید ۱۹ همزمان با مصرف داروهای ام اس بلامانع است.

البته بعضی از داروهای ام اس می توانند اثر واکسن را کم کنند که در این موارد زمان مناسب برای تزریق واکسن یا مصرف دارو را پزشک معالج مشخص خواهد کرد این داروها شامل

Ofatumuab , Rituximab, Ocrelizumab, Alem tuzumab

می باشد

کدام واکسن تایید شده برای بیماران ام اس مناسب تر هستند

هیچ تفاوتی بین واکسن تایید شده موجود جهت مصرف در بیماران ام اس وجود ندارد باید اضافه کرد که همه بعنوان یک فرد موظف هستیم در کاهش انتقال بیماری کووید و توقف آن در جهان با توجه به جهانی بودن بیماری تلاش کنیم. ضمن مراعات نکات بهداشتی کادر درمان و بهداشت ضروری است در اولین فرصت جهت انجام واکسناسیون اقدام کنیم و این مهم را بطور کامل و صحیح انجام دهیم.

زمان مصرف داروهای ام اس در صورت واکسناسیون کووید ۱۹

بیمارانی که اینترفرونهای بتا (بتا انواع زیر جلد و عضلانی) گلاتیرامراستات، دی میتل فومارات، تری فلوناماید و انواع ژنریک داروها و تای سابری استفاده می کنند هیچ نیازی به تغییر یا تاخیر در مصرف داروی خود ندارند و هر زمان که دسترس به واکسن کووید ۱۹ داشتند بدون نگرانی واکسناسیون را بطور کامل (در موارد دونوبتی) انجام دهند.

بیمارانیکه داروهای تعدیل کننده گیرنده های اسفنگوزین ۱ فسفات مانند Fingolimod یا gilenya استفاده می کنند اگر هنوز دارو را شروع نکرده اند ۴-۲ هفته قبل از شروع دارو واکسیناسیون کامل هر دو دوز را انجام و بعد مصرف دارو را شروع کنند

در مورد بیمارانیکه در حال مصرف این دسته از داروها هستند بدون تغییر در روند مصرف دارو واکسیناسیون کامل خود را در اولین فرصت امکان آن انجام دهند.

داروی (Lemtrada) Alemtuzamab

اگر بیمار قرار است تحت درمان با آلمتوزوماب قرار گیرد بهتر است ۴ هفته قبل از شروع واکسیناسیون کامل انجام شود و بعد از آن دارو شروع گردد و اگر بیمار تحت درمان با درمان با آلمتوزوماب از قبل می باشد واکسیناسیون به حداقل ۲۴ هفته بعد از آخرین تزریق موکول گردد و چنانچه در آستانه تزریق دوم آلمتوزوماب هستید اگر امکان داشت تزریق بعدی از حداقل ۴ هفته بعد از انجام واکسیناسیون کامل به تاخیر بیاندازید.

در بسیاری موارد این برنامه پیشنهادی ممکن است عملی نباشد لذا حتما با پزشک معالج در خصوص زمان مناسب واکسیناسیون کووید ۱۹ روند ادامه درمان مشورت شود.

کلادربین خوراکی : Oral cladribine

اگر بیمار در مرحله شروع کلادربین می باشد ۴-۲ هفته قبل از شروع دارو واکسیناسیون کامل انجام شود چنانچه در حال مصرف دارو هستید و امکان واکسیناسیون وجود دارد توصیه به انجام واکسیناسیون کامل می باشد و چنانچه بیمار در آستانه مصرف دارو می باشد باز هم بهتر است ۴-۲ هفته بعد از واکسیناسیون کامل شروع دارو به تعویض افتد.

Ocrevus و Rituxan و داروهای بایوسمیلار این دسته

چنانچه بیمار در آستانه شروع داروی ریتوکسیماب یا اکریلیزوماب می باشد بهتر است شروع دارو تا ۴-۲ هفته بعد از واکسیناسیون کامل به عقب بیافتد چنانچه بیمار قبلا تحت درمان با دارو بوده واکسیناسیون حداقل ۱۲ هفته بعد از آخرین دوز ریتوکسیماب یا اکریلیزوماب انجام گیرد و در صورت امکان شروع دارو به حداقل ۴ هفته یا بیشتر پس از واکسیناسیون کامل (۲دوز) موکل گردد. اجرای دستورات فوق در

بسیاری از موارد میسر نیست لذا حتما با پزشک معالج در میان گذاشته شود که بسته به شرایط بیماری تصمیم مناسب اخذ گردد.

Ofatumunab (Kesimpta)

اگر بیمار در آستانه شروع داروی افاتوموباب است شروع دارو به ۲-۴ هفته بعد از واکسناسیون کامل موکول گردد و در مواردی که بیمار تحت درمان بوده و جهت ادامه دوز بعدی این تاخیر ۲-۴ هفته ای بعد از واکسناسیون کامل مد نظر باشد.

مصرف استروئید با دوز بالا

در مواردیکه بیمار تحت درمان استروئید با دوز بالاست تزریق واکسن کووید ۱۹ را به ۳-۵ روز بعد از تزریق آخرین دوز استروئید موکل نمائید.

کمیته علمی انجمن ام اس ایران

(۱۴۰۰/۱/۴)